МАҲАЛЛА — ХАЛҚ ВИЖДОНИ

Mahalla

27 (681)

Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви нашри

2009 йил 8 июль. Чоршанба
1996 йилдан чиқа бошлаган

ISSN 2010-7013
www.mahalla.uz
mahalla@sarkor.uz

СОҲИБҚИРОН НОМИГА МУНОСИБ КЎЧА

Бутун мамлакатимиз, эл-юртимиз қутлуғ тўйлар, қўшалоқ байрамлар арафасида турибди. Ўтаётган ҳар бир кун барчамизни Ватанимиз мустақиллигининг 18 йиллиги катта тантана қилинадиган буюк санага тобора яқинлаштирмоқда.

Сарвар ЎРМОНОВ (ЎзА) олган суратлар.

Давлатимиз раҳбарининг Ватанимиз истиқлолининг ўн саккиз йиллик байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишга оид қарорида алоҳида таъкидланганидек, мустақиллик биз учун – ўзлигимизни англаш, юрт тинчлиги ва барқарорлигининг, инсон манфаати, эркинлиги ва фаровонлигининг, биз кўзлаган демократик жамият барпо этишнинг гаровидир.

Истиқлол айёми, энг улуғ, энг азиз байрамимиз шукуҳи пойтахтимизнинг юбилей тантаналарига уланиб кетишида рамзий маъно бор. Зеро, Ўзбекистонимизнинг давлат мустақиллиги айнан Тошкентда эълон қилинди, жаҳонда "Ўзбек модели" деб аталган иқтисодий ислоҳотларга мана шу шаҳарда тамал тоши қўйилди. Тошкент азалдан тинчлик ва дўстлик, нон шаҳри сифатида эъзозланган, довруғи тиллардан тилларга кўчган.

Мустақиллик йилларида Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида пойтахтимизда улкан қурилиш ва бунёдкорлик ишлари амалга оширилиб, шаҳар янада чирой очди.

Президентимизнинг 2008 йил 2 апрелда қабул қилинган "Тошкент шаҳрининг 2200 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида"ги қарорига мувофиқ пойтахтимизда ушбу юбилейга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Буни ҳар қадамда кўриш-кузатиш мумкин. Пойтахтимизнинг кўркига кўрк қўшиб, уни янада фусункор кўрсатаётган жиҳат бу, албатта, унинг шоҳ кўчаларидир. Улар орасида Амир Темур шоҳ кўчасининг алоҳида ўрни бор.

"Туркистон" кўчасидан Тошкент автомобиль халқа йўлининг "Уч қаҳрамон" йўл-патруль хизмати масканигача бўлган оралиқни ўз ичига олган мазкур кўчанинг умумий узунлиги 10 километрга яқин. Бунда, аввало, кўчанинг кенглиги ва кўзни қувнатадиган муҳташам биноларнинг кўплиги эътиборни тортади.

ИЖТИМОИЙ ҲАЁТ > [2]

Кучли давлатдан — кучли фуқаролик жамияти сари

ФУҚАРОЛАР ЙИҒИНЛАРИНИНГ САЙЛОВЛАРДАГИ ИШТИРОКИ

Анвар АҲМЕДОВ,
Ўзбекистон «Маҳалла» хайрия жамғармаси республика бошқаруви раиси.

Мамлакатимизда ҳуқуқий демократик давлат қуриш, "Кучли давлатдан — кучли фуқаролик жамияти сари" тамойилини ҳаётга татбиқ этиш йўлидаги асосий вазифаларнинг бир қисми фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари зиммасига тўғри келади. Таъкидлаш жоизки, маҳалла институтининг мамлакатни демократик янгилаш ва модернизациялаш борасидаги ислоҳотларни чуқурлаштиришдаги, жойларда ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ҳал этишдаги роли тобора ортиб бормоқда.

Республикамизда фуқаролик жамияти институтларининг ҳокимият вакиллик органларини шакллантиришдаги иштирокини таъминлаш учун ҳуқуқий асослар яратилган. Мазкур ижтимоий институтлар ичида фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг алоҳида ўрни бор.

Маҳалла мамлакатимиздаги сайлов жараёнларининг фаол иштирокчиси, фуқароларнинг сайловда қатнашишини самарали ташкил этувчи институтдир. Энг муҳими, фуқаролар йиғинларининг сайлов жараёнларидаги бевосита иштироки қонунчиликда мустаҳкамлаб қўйилган.

«Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Қонунга биноан, мазкур тизимларнинг халқ депутатлари туман, шаҳар Кенгаши депутатлигига сайланиш учун номзод кўрсатиш тўғрисида қарор қабул қилиши, шу орқали, ўз номзодлари билан сайловларда иштирок этиши ушбу органларнинг сайлов жараёнида тутган ўрнини белгилаш билан бирга, аҳолида ҳуқуқий онгни шакллантириб, демократик сайловларга бўлган ишончни янада мустаҳкамлайди. Бундан ташқари, фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг парламент ва маҳаллий Кенгашларга сайлов ўтказиладиган участка сайлов комиссиясининг аъзолигига номзодларни тегишли округ сайлов комиссияларига тавсия этишлари ҳам қонунда белгилаб қўйилган.

ИЖТИМОИЙ ҲАЁТ > [2]

МУСТАҚИЛЛИГИМИЗНИНГ 18 ЙИЛЛИГИ

Халқимизнинг асрий орзу-ниятлари ижобати сифатида рўёбга чиққан мамлакатимиз мустақиллиги бизга ҳеч кимникидан кам бўлмаган ҳаёт тарзини қуришимизга замин яратди.

КЎНГИЛДАГИ ОЛИЙ ТИЛАК

Ҳозирги кунда маҳалламиздаги 771 та хонадонда 3460 нафар аҳоли истиқомат қилади. Ўтган йиллар мобайнида аҳоли турмуш тарзини яхшилашга, маҳалламиз ободончилигига алоҳида эътибор қаратилди. Миллий қадриятлардан ҳашарнинг қайта тикланиши кишиларни бирдамликка чорлади.

Айни дамда маҳалламизда кўплаб бинолар қад ростлади. Жумладан, новвойхона, радио таъмирлаш устахонаси, аёллар сартарошхонаси каби маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари маҳалламиз аҳлига беминнат хизмат кўрсатиб келмоқда. Шунингдек, дорихона, хўжалик ва озиқ-овқат дўконлари, миллий таомлар кафеси ишлаб турибди. "Бекалар орзуси" ўқув марказининг ишга туширилгани эса, касб-ҳунарга иштиёқманд ёшларимиз учун имкониятлар эшигини очди. Унда маҳалламизда истиқомат қилувчи кам таъминланган оила фарзандларининг ўқиб, ҳунар ўрганишлари учун барча шароитлар яратилган. "Нуртекс" тикув ишлаб чиқариш корхонасининг фаолият юритаётгани 100 нафардан зиёд ёшларни иш билан таъминлаш имконини берди. Бундан ташқари, хусусий тадбиркорлар томонидан яқинда ишга туширилган мебель цехида ҳам бугун маҳалламизнинг кўплаб ёшлари меҳнат қилишмоқда.

Энди ўзингиз ўйлаб кўринг, истиқлолга қадар битта маҳаллада шунча корхонаю бинолар бормиди? Ахир, кундалик озиқ-овқатни ҳам, вақти келса, шаҳардан олиб келардик-ку.

Бугун аҳолига хизмат кўрсатиши керак бўлган нуқталарнинг барчаси маҳалла ҳудудида жойлашган. Маҳалламиз ва туман Бандликка кўмаклашувчи маркази ўртасида доимий ҳамкорлик йўлга қўйилган. Аҳолини эскилик сарқити ҳисобланмиш боқимандалик иллатидан халос этишда бу ҳамкорлик муҳим омил бўлмоқда.

Маҳалламиз ҳудудидаги 219-умумтаълим мактабида болаларимизнинг футбол, баскетбол, волейбол каби спорт турлари билан шуғулланишлари учун барча шароитлар муҳайё қилинган. Маҳалламиз гузарининг очилиш маросимида франциялик ва финляндиялик меҳмонлар иштирок этишди. Меҳмонларга гузар лойиҳаси жуда маъқул бўлди. Ҳатто улар ушбу лойиҳа асосида ўзларида шундай бино қуриш истагини билдиришди.

Меҳнатларимиз, албатта, ўз самарасини беряпти. 2005 йили Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 14 йиллиги муносабати билан ўтказилган "Ибратли маҳалла оқсоқоли" кўрик-танловининг Тошкент шаҳар босқичида ғолибликни қўлга киритиб, фахрий биринчи ўрин соҳиби бўлдим ва Республика "Маҳалла" жамғармасининг фахрий ёрлиғи билан тақдирландим. 2006 йили Мустақиллигимизнинг 15 йиллиги арафасида ўтказилган кўрик-танловда эса "Энг обод маҳалла" номинацияси бўйича биринчи ўринга лойиқ топилиб, "Маҳалла" жамғармасининг фахрий ёрлиғи ва эсдалик совғалари билан мукофотландик.

Яқинлашиб келаётган Мустақиллигимизнинг 18 йиллиги шодиёнаси қалбимизга кўтаринки кайфият бахш этмоқда. Бундан руҳланиб оилаларда, хонадонларда тинчлик, хотиржамликнинг барқарор бўлишига астойдил ҳаракат қиляпмиз. Зеро, тинчлик, фаровон турмуш юртимизда яшовчи ҳар бир кишининг кўнглидаги олий тилакдир.

Истиқлол туфайли маҳаллаларимиз обод, дастурхонимиз тўкин бўлди. Шундай экан, истиқлол шукуҳи ҳеч бир қалбни тарк этмасин.

Мақсудхўжа АЗИМХЎЖАЕВ,
Тошкент шаҳар Собир Раҳимов тумани Комилжон Ғафуров номидаги маҳалла фуқаролар йиғини раиси.

"Ғалла – 2009"

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҒАЛЛАКОРЛАРИ – МАРРАДА

Тошкент вилояти деҳқонлари давлатга ғалла топшириш шартнома мажбуриятини адо этдилар. Вилоятда 133 минг 500 гектар майдонда ғалла етиштирилиб, қабул пунктларига 302 минг 829 тонна дон топширилди. Ҳосилдорлик ўртача 52,6 центнерни ташкил этди.

Вилоят ғалла хирмонининг юксалишида Зангиота, Бекобод, Бўка, Қуйичирчиқ, Тошкент, Чиноз, Оққўрғон, Пскент ва Ўртачирчиқ туманлари деҳқонларининг улуши салмоқли бўлди.

– Ушбу улкан зафарнинг қўлга киритилишида вилоятдаги беш мингга яқин фермер хўжаликларининг ҳиссаси катта, – дейди вилоят ҳокимлигининг қишлоқ ва сув хўжалиги масалалари бўйича котибият мудири А.Болтабоев. – Шунингдек, далаларга вилоят иқлим шароитига мос «Таня», «Москвич», «Нота» каби эртапишар ва серҳосил навлар экилгани ҳам ютуқлар омили бўлди.

Ҳосилни пешма-пеш ўриб-йиғиб олиш мақсадида мавжуд комбайнлар кучидан унумли фойдаланилди. Айни пайтда ғалла ҳосилидан бўшаган майдонлардан сомон йиғиштириб олиниб, ер пешма-пеш шудгор қилинмоқда.

Л.СУВОНОВ,
ЎзА мухбири.

Республикамиз маҳаллаларида

ҒОЛИБЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

«Маҳалла» хайрия жамғармаси республика бошқарувининг «Маҳаллаларда оммавий спортни ривожлантириш, ёш авлодни жисмонан соғлом, маънан баркамол инсонлар қилиб тарбиялаш мақсадида маҳаллаларда ўсмирлар ўртасида 2009-2012 йилларда анъанавий «Футболимиз келажаги» республика турнирини ўтказиш тўғрисида»ги қарорининг ижроси жойларда футболни ривожлантиришда, ёш авлодни жисмонан соғлом бўлиб вояга етишида алоҳида ўрин тутади.

Айни кунларда ушбу турнирнинг вилоят босқичлари кўтаринки руҳда ўтказилмоқда. Хусусан, 11-12 ёшли болалар ўртасидаги Навоий вилояти босқичида мусобақанинг туман ва шаҳар миқёсидаги ўйинларда ғолиб бўлган 10 та жамоа ўзаро куч синашди. Беллашув натижаларига кўра, Навбаҳор туманидаги «Ҳаловаттепа» маҳалласи жамоаси биринчи ўринга сазовор бўлди.

Мусобақанинг 11-12 ёшли ўсмирлар ўртасидаги Жиззах вилояти босқичида «Хайробод» қишлоқ фуқаролар йиғинининг ёш футболчилари жамоаси ғолиблик шоҳсупасига кўтарилган бўлса, турнирнинг шу ёш тоифасидаги болалар ўртасида кечган Андижон вилояти босқичида Асака шаҳридаги "Дўстлик" маҳалласи вакилларининг қўли баланд келди.

Ғолиб ва совриндорлар "Маҳалла" жамғармаси ҳомийлар томонидан эсдалик совғалари билан тақдирланиб, биринчи ўринни эгаллаган футболчиларга турнирнинг республика босқичида иштирок этиш учун йўлланмалар берилди.

Мухбирларимиз

МУРУВВАТ ЁРДАМИ

"Маҳалла" жамғармасининг Бухоро тумани бўлинмаси томонидан ҳудуддаги кам таъминланган, кўп болали оилалардан ўнтасига бир бошдан қорамол ҳадя қилинди.

— Ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларга кўрсатилаётган меҳр-мурувват ёрдамларидан мамнунмиз, — дейди Кўчкўмар қишлоғида яшовчи Ҳамида Ўроқова. — Қишлоқ аёлларини иш билан таъминлаш мақсадида касб-ҳунар ўргатиш марказлари ташкил этилаётгани ҳам диққатга молик.

Шунингдек, жорий йилнинг ўтган даври мобайнида бўлинма ташаббуси билан беш нафар ёш оиланинг никоҳ ҳамда ўн нафарга яқин болакайнинг суннат тўйлари ўтказиб берилди.

Акбар РУСТАМОВ,
"Mahalla" мухбири.

ОҚСОҚОЛ ҲИСОБОТ БЕРДИ

Навоий шаҳридаги 30 та фуқаролар йиғинининг фаолиятини яхшилаш ҳамда фуқароларнинг турмуши фаровонлигини ошириш мақсадида талай ишлар амалга оширилмоқда.

Хусусан, яқинда "Меъмор" маҳалласида "Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 10-моддасига мувофиқ, маҳалла оқсоқоли ҳамда унинг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчисининг ҳисоботи тингланди.

Ҳудуддаги корхона ва ташкилотлар вакиллари, ўқув муассасалари раҳбарлари, шаҳар Кенгаши депутатлари ҳамда маҳалла фаоллари иштирок этган ҳисобот йиғилишида йиғин раиси Аслон Ярашев 2009 йил "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" Давлат дастури доирасида йилнинг биринчи ярмида амалга оширилган ва келгусида бажарилиши лозим бўлган ишлар хусусида фикр юритди. Ҳар бир ҳисобот юзасидан иштирокчиларнинг таклиф ва мулоҳазалари тингланди.

Раъно ҲАКИМОВА,
"Маҳалла" жамғармасининг Навоий шаҳар бўлинмаси масъул котиби.

ОНАЛАР КУЙЛАГАНДА...

Яқинда Наманган вилояти Уйчи туманида «Маҳалла» жамғармасининг туман бўлинмаси ҳамда туман хотин-қизлар қўмитасининг ташаббуси билан «Оналар куйлаганда», деб номланган кўрик-танлов ўтказилди.

Унда аёллар ижросидаги алла, лапар, ялла ва рақслар кўпчиликнинг эътиборини тортди.

Танлов якунига кўра, Ўнҳаёт шаҳарчасида яшовчи Ўлмасхон Қаюмова ва Ёркатай қишлоғилик Ҳакимахон Қаюмова юқори ўринларни эгаллашди.

— Аёллар ўртасида бундай кўрик-танловларни тез-тез ўтказиб турамиз, — дейди «Маҳалла» жамғармасининг Уйчи тумани бўлинмаси раиси Р.Қўзибоева. — Бу тадбир халқ оғзаки ижодиёти намуналарининг сайқаллашиб, келгуси авлодларга етказилишига хизмат қилади.

Мирзадавлат ЮНУСОВ,
«Mahalla» мухбири.

«САМАРҚАНД» МИЛЛИЙ УЙИ

Юртимизга келадиган меҳмонлар миллий урф-одатларимиз, тўй-маросимларимизнинг ўзига хос жиҳатларига, халқ лапарлари, рақс ва айтишувларига катта қизиқиш билан қарашади.

Қолаверса, ёшларимиз ўртасида ҳам никоҳ ва куёв чорлади маросимларини анъаналаримизга монанд тарзда ўтказишни истовчилар кўп. Бироқ бунга ҳамиша ҳам имконият бўлавермасди.

Ана шундай эҳтиёжларни қондириш мақсадида Самарқанд шаҳрида тўйхашам, юбилей ва бошқа тадбирларни ўтказишга мўлжалланган "Самарқанд" миллий уйи иш бошлади. Пойтахтимиздаги «Stella-Evrans» туризм компанияси кўмагида ташкил этилган мазкур бино шарқона услубда безатилган. Икки юз нафар кишига мўлжалланган масканда хорижлик меҳмонларга миллий маданиятимиз ҳақида кенг маълумот бериш, саҳна кўринишларини, фольклор досталари чиқишларини ташкил этиш имкониятлари яратилган.

Ўктам ҚУРБОНОВ,
«Mahalla» мухбири.

Азиз муштарий! Газетамизга обуна йил бўйи давом этади. У сизнинг доимий ҳамроҳингиз ва маслакдошингиздир.

Кучли давлатдан — кучли фуқаролик жамияти сари

ФУҚАРОЛАР ЙИҒИНЛАРИНИНГ САЙЛОВЛАРДАГИ ИШТИРОКИ

< [1]

Давлат органлари ваколатларини фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига босқичма-босқич ўтказиш жараёнида, шунингдек, сайлов кампанияларида фуқароларнинг фаоллигини ошириш, тарғибот-ташвиқот ишларини кенг йўлга қўйиш, ошкораликни таъминлаб, фақат ҳалол сайловолди курашларида кўпчилик сайловчилар томонидан муносиб номзодларнинг сайланишига эришишдек долзарб масалаларга жиддий эътибор берилганлиги фуқаролар йиғинларининг аҳоли фаоллигини оширишдаги масъулиятини кучайтиради.

Қолаверса, қонунийлик, демократизм, ошкоралик, холислик, ижтимоий адолат каби сайлов тамойиллари йиғин фаолиятининг қонунда белгиланган асосларига мувофиқдир.

Дарвоқе, 2004 йилда парламент ва маҳаллий Кенгашларга ўтказилган сайловларда беш мингга яқин фуқаролар йиғинлари идорасида барча талабларга жавоб берадиган сайлов участкалари ташкил этилган эди. Сайловларда ўзини ўзи бошқариш органларининг беш минг нафардан ортиқ вакили участка сайлов комиссиялари аъзоси сифатида фаолият кўрсатдилар. Бу сайловларни ташкил этиш ва ўтказишда маҳалла фаолларининг иштироки ҳамда ўтган йилнинг ноябрь-декабрь ойларидаги фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчилари сайловида тўпланган тажрибалар ўзини ўзи бошқариш органларининг кутилаётган парламент ва халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларига сайловларни уюшқоқлик билан, холис ва қонунга мос тарзда ўтказишида қўл келади, албатта.

Кучли фуқаролик жамиятини барпо этиш жараёнида аҳолининг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш масъулиятли вазифалардандир. Айни пайтда, мазкур вазифалар ижрочиси бўлмиш маҳаллаларда аҳолининг сиёсий-ҳуқуқий онгини ўстиришга алоҳида эътибор қаратилаётир. Негаки, сиёсий-ҳуқуқий маданияти юқори ва ижтимоий фаол фуқарогина демократик қадриятлар асоси бўлган эркин ва одил сайловларнинг кенг тарғиботчиси ҳамда иштирокчиси бўла олади.

Парламент ва маҳаллий Кенгашларга ўтказиладиган сайловларни қонун асосида ташкиллаштириш, сайлов участкаларида депутатликка номзодларнинг сайловчилар билан учрашувларини уюштириш ёки қонунда белгиланган бошқа ваколатларини амалга оширишлари учун номзодларга тенг ва қулай шароитлар яратиб беришда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари сайлов қонунчилиги ва бошқа тегишли ҳужжатларда белгиланган тамойилларга асосланган ҳолда фаолият юритади.

Яна бир диққатга молик жиҳати шундаки, қонунда фуқаролар йиғинлари маҳаллий давлат ҳокимияти органлари тизимига кирмайди, дея белгилаб қўйилган. Бу сайловларнинг сиёсий партиялар ўртасида ҳаққоний курашлар асосида, холисона ўтишида бош омилдир.

«Маҳалла» жамғармаси аҳолининг сиёсий ҳамда ҳуқуқий маданияти ва фаоллигини ошириш мақсадида ўн мингдан ортиқ фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларида сайловларнинг ижтимоий, сиёсий аҳамиятига доир тадбирлар ўтказишни белгилаган. Жойларда сайлов комиссиялари, давлат ҳокимияти органлари ва фуқаролар йиғинлари ўртасида мустаҳкам алоқани йўлга қўйиш, аҳолининг сиёсий фаоллигини ошириш мақсадида олиб борилаётган тушунтириш ишлари кўламини кенгайтириш ҳам асосий вазифалардан бири.

Айни пайтда аҳолига сайлов қонунчилигига киритилган ўзгартиришларни, сайловларнинг устувор мақсадларини тушунтириш учун участка сайлов комиссиялари аъзолари, Республика Маънавият тарғибот маркази, адлия идоралари, маҳаллий ҳокимият вакиллари иштирокида давра суҳбатлари ташкил этиш, оммавий ахборот воситалари имкониятларидан самарали фойдаланиш борасида чора-тадбирлар режасини Марказий сайлов комиссияси кўмагида ишлаб чиқиш ниятидамиз. Қолаверса, сайловни ташкил этиш ва ўтказишда, шунингдек, маҳалла фаолларининг асосий вазифаларига доир қонун ҳужжатлари тўпламлари, фуқароларнинг сайловга оид ҳуқуқ ва бурчлари жамланган қўлланмаларни тайёрлаб, жойларга етказишда муносиб ҳисса қўшишни режалаштирганмиз.

Сайлов жараёнида қонунларга қатъий амал қилинишини таъминлаш, тегишли идоралар билан ҳамкорликда жамоат тартибини сақлаш, фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг қонунда белгиланган вазифалари ижроси юзасидан мунтазам тушунтириш ишларини йўлга қўйиш борасидаги саъй-ҳаракатларимиз ўз самарасини беради, албатта.

Фуқаролар йиғинлари фаолиятидан

МУАММОЛАР ЕЧИМИНИ ТОПАЁТИР

Маҳалла — фуқароларнинг ғам-ташвишидан, яхши кунларидан доимо хабардор, кишиларнинг оғирини енгил қилишда беғараз кўмак кўрсатадиган, қалбларга меҳр-мурувват улашадиган қутлуғ маскан. Шу боис, фуқаролик жамиятини қуриш тамойилларидан келиб чиқиб, давлат бошқарувига тегишли айрим вазифалар босқичма-босқич фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари зиммасига ўтказилаётир, бу, ўз ўрнида, қишлоқ ва маҳалла фуқаролар йиғинларининг давлат ва жамият ҳаётидаги фаол иштирокини таъминлаётир.

Жойлардаги ижтимоий муаммоларни ҳал этишда «Маҳалла» жамғармасининг алоҳида ўрни бор. Маҳалла фуқаролар йиғинларига аризалар қабул қилиш, берилган муддатда улар ижросини таъминлаш бўйича махсус режалар ишлаб чиқилган.

Хўш, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари орасида ҳам «Маҳалла» жамғармасига асосан қандай мазмундаги аризалар тушмоқда ва уларнинг ечими қай тарзда амалга оширилмоқда? Бу каби саволларга жавоб топиш мақсадида «Маҳалла» жамғармасининг Тошкент шаҳар бўлимига мурожаат қилдик. Жорий йилнинг ўтган олти ойи давомида бу ерга келиб тушган 219 та аризадан 33 таси фуқароларнинг, қолганлари маҳаллаларга ижтимоий муаммоларни ҳал этишда кўмак сўраб тегишли ташкилотлар томонидан юборилган хатлар.

— Аризалар атрофлича ўрганилиб, ҳар бири юзасидан ижро ишлари амалга оширилмоқда, — дейди «Маҳалла» жамғармасининг Тошкент шаҳар бўлимининг юристконсульти Жамила Расулова. — Фуқаролар кўпинча оилавий низоларни бартараф этишни ва моддий ёрдам кўрсатишни сўраб бизга мурожаат қилишади. Белгиланган муддатда ҳар бир аризани қаноатлантиришга ҳаракат қиляпмиз.

— Фуқароларнинг ўз муаммоларини ҳал этишда ёрдам сўраб йиғинга мурожаат этаётгани фаолиятимиз эътирофидир, — дейди «2-катта Чилонзор» маҳалласи фуқаролар йиғинининг масъул котиби Собир Иброҳимов. — Бу мурожаатларга ўз вақтида тўғри жавоб қайтармасак, аҳолининг маҳаллага ишончи сусайиши мумкин. Бунга йўл қўймаслик мақсадида йиғинимиз мутасаддилари астойдил ишлашаяпти. Аризалар зарур ҳужжатлар билан бирга қабул қилиниб, ижроси тегишли муддатда таъминланаётир.

Дарҳақиқат, маҳалла фуқаролар йиғинига келиб тушаётган ҳар бир ариза пухта ўрганилиб, ижроси таъминланмоқда. Бу борада маҳалла фуқаролар йиғини яхшигина тажрибага эга. Нафақа олиш учун ёзилган аризалар ижроси юзасидан туман бандликка кўмаклашувчи маркази ходимлари ҳамкорликда ариза ёзган шахс, маҳалла оқсоқоли ҳамда фаоллар иштирокида йиғилиш ўтказилади. Йиғилишда масала муҳокама этилиб, оилавий шароитлари ўрганилади. Йиғилиш иштирокчилари бир овоздан маъқулласа, нафақа тайинланади. Масалан, ўтган ойда 2 ёшгача боласи бор ишламайдиган оналар томонидан нафақа олиш учун фуқаролар йиғинига 3 та ариза тушган ва шулардан 2 таси қаноатлантирилган, белгиланган меъёрга тўғри келмаганлиги боис битта ариза рад этилган.

— Мен шу йилнинг 28 майида «2-катта Чилонзор» фуқаролар йиғинига оиламнинг иқтисодий аҳволи яхши эмаслиги, 16 ёшга тўлмаган учта фарзандим борлиги боис нафақа олиш учун ариза ёздим, — дейди шу ҳудудда истиқомат қилувчи Умида Раззоқова. — Аризамни ўрганиб, 15 кун ичида нафақа тайинлашди. Ҳукуматимиз томонидан бундай имконият берилаётгани, моддий қўллаб-қувватлашдан биз жуда мамнунмиз.

Фуқаролар йиғинига ҳудудлардаги 103-, 138-, 162-, 163-умумий ўрта таълим мактаблари маъмуриятидан ҳам ариза ва шикоятлар тушиб туради. Улар, асосан, сабабсиз дарс қолдираётган ўқувчиларнинг ота-онаси билан мулоқот ўрнатиш, биргаликда зарур чора-тадбирларни олиб бориш масалаларига тааллуқли.

Хуллас, пойтахтимизнинг «2-катта Чилонзор» маҳалласида фуқароларнинг ариза, шикоят ва мурожаатлари билан ишлаш ҳамда уларни ҳужжатлаштириш ишлари намунали тарзда олиб борилмоқда.

Юлдуз ҲОЖИЕВА,
«Mahalla» мухбири.

СОҲИБҚИРОН НОМИГА МУНОСИБ КЎЧА

< [1]

Тошкент автомобиль-йўллар институти, М.В.Ломоносов номидаги Москва Давлат университетининг филиали, Тошкент ахборот технологиялари университети, Ўзбекистон Давлат санъат музейи, Темурийлар тарихи давлат музейи, Амир Темур хиёбони, Аквапаркни ким билмайди дейсиз. "Марказий", "Дедеман", "Редиссон", "Интерконтиненталь" меҳмонхоналари, Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки, қайта таъмирланган Олой ва Юнусобод бозорлари, нуфузли халқаро мусобақаларни ташкил этишда барча шарт-шароитга эга "Ўзбекистон" спорт мажмуаси ҳам шу кўчада жойлашган.

Ушбу кўча шимолий Бўзсув канали соҳилида умумий баландлиги 375 метрлик Тошкент телеминораси қад ростлаган. Қайта таъмирланган Тошкент темир йўл вокзали, метронинг Абдулла Қодирий, Минор, Бодомзор, Ҳабиб Абдуллаев бекатлари йўловчиларнинг хизматида. Илгари яқин қилса, Абдулла Қодирий, Кичик халқа йўли, Аҳмад Дониш кўчалари билан туташган кўчаларда қурилган кўприклар транспорт қатновини осонлаштириб, йўловчиларга тез ва сифатли хизмат кўрсатишга хизмат қилмоқда.

— Айни кунда пойтахтимизда 500 га яқин маҳалла ва кўча мавжуд, — дейди академик Абдуллаҳ Муҳаммаджонов. — Ҳар бирининг пайдо бўлиши билан боғлиқ ўз атамаси бор. Бу атамалар аҳолининг ижтимоий-иқтисодий ҳаётини ва тарихини ўзида акс эттиради. Илгари Духовский, Пролетарский, Московский, Энгельс номлари билан юритилган бу кўчага мустақилликка эришганимиздан сўнг Юртбошимиз ташаббуси билан Амир Темур номи берилди. Эндиликда фахр ила буюк Соҳибқирон номида эъзозланаётган ушбу кўча ҳам ўзининг тарихий аҳамияти, истиқлол йилларидаги юртимиз ободлиги, халқимиз фаровонлигининг ёрқин намунаси сифатида келажак авлодга етиб бориши шубҳасиз.

— Менинг болалигим ҳозирги Амир Темур кўчасида ўтган, — дейди Юнусобод тумани Қашқар маҳалласи раиси, диний-маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси Ҳамида Аҳмедова. — Аввалари бу кўча жуда тор, унда эски, таъмирталаб бинолар кўп бўлар ва кечалари юришга одам қўрқарди. Истиқлол туфайли бу каби нохуш ҳолатларга барҳам берилди.

Юртбошимиз раҳнамолигида мустақиллигимизнинг дастлабки йилларидаёқ тарихимизни, буюк аждодларимизнинг бой меросини ўрганишга, уларнинг номларини абадийлаштиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бугунги кунда юртимизнинг барча шаҳар ва туманларидаги кўчалар, хиёбонлар, таълим, маданият ва санъат масканлари, қатор боғлари тарихимизни, миллийлигимизни, ўзлигимизни акс эттирувчи номлар билан аталади.

Амир Темур кўчасида — Бўзсув соҳилидаги қаровсиз жарлик ўрнида "Шаҳидлар хотираси" ёдгорлик мажмуи барпо этилди. Бу табаррук масканда халқимиз озодлиги йўлида жон фидо этган инсонларнинг хотирасини ёд этиш учун келган зиёратчилар қадами узилмайди.

Бугунги кунда тарихий қадриятларимизга содиқ ҳолда, замон билан ҳамнафас ривожланаётган Тошкент том маънода бунёдкорлик маскани, диёримизнинг бутун кўрку-таровати ўзида намоён этган, эл-юртнинг инсонийлик фазилатларини, миллатнинг шаъни, ор-номуси, ғурурини, эзгу интилишларини, юксак мақсадларини, нурли келажагини ифодалайдиган Шарқнинг ёрқин юлдузи сифатида тараққий этиб бораверади.

Байрам АЙТМУРОДОВ,
ЎзА мухбири.

Ғамхўрлик

ҲОМИЙЛАР ҲИММАТИ

Юртимизда жисмоний имконияти чекланган ёшларнинг таълим олиши, касб-ҳунар эгаллашига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, Учтепа туманида жойлашган халқ таълими бўлими тасарруфидаги 199-сонли меҳнат таълимига ихтисослаштирилган мактаб биноси туман ҳокимлиги ташаббуси билан «Маҳалла» жамғармасининг туман бўлинмаси, ҳудудда фаолият олиб бораётган корхона ва ташкилотлар, маҳалла фуқаролар йиғинлари ҳамда тадбиркорлар ҳомийлигида қайтадан таъмирланяпти.

— Руҳий ва жисмоний ривожланишида нуқсони бўлган болаларга халқимиз доимо ғамхўрлик кўрсатиб келган, — дейди «Кўкча-Оқтепа» маҳалласи оқсоқоли Собитжон Имомов. — Уларга ҳар томонлама меҳр-мурувват ёрдамларини кўрсатиш, касб-ҳунарга ўргатиш инсоний бурчимиздир.

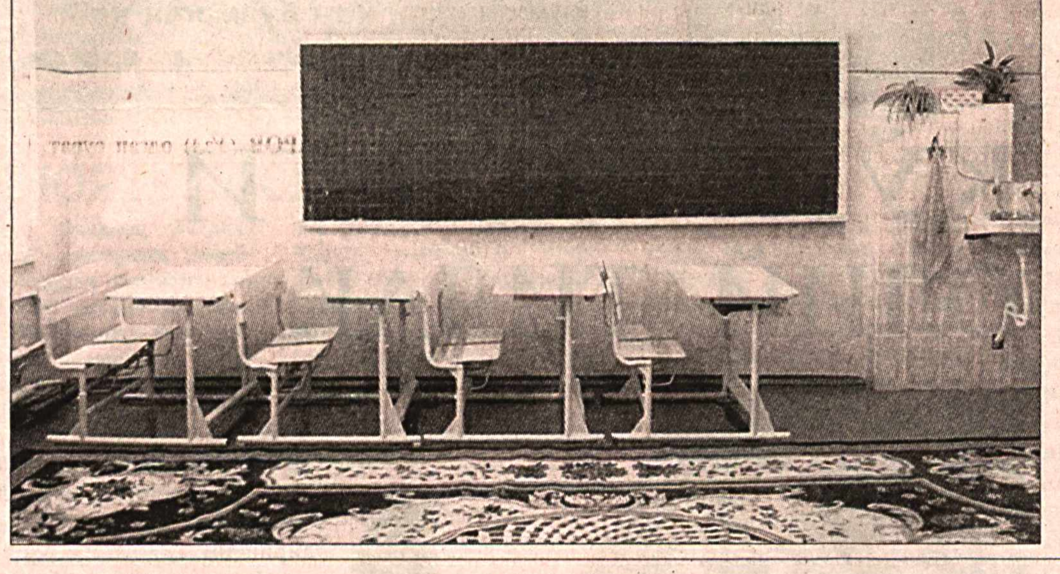

Ҳозир мактабда ақлий ва жисмоний ривожланишида нуқсони бор 299 нафар бола таҳсил оляпти. Мажмуа янгидан таъмирланиб, унинг қошида дурадгорлик, тикувчилик, темирчилик ва пазандалик каби тўгаракларнинг ташкил этилиши ўқувчиларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказишига хизмат қилади.

Иншоотда олиб борилаётган таъмирлаш ишлари Мустақиллигимизнинг ўн саккиз йиллик байрами арафасида ниҳоясига етказилади.

Раҳим ШЕРҚУЛОВ,
«Mahalla» мухбири.

Оқсоқолнинг бир куни

НАВБАТ ЯНА ЭЛ ЮМУШИГА

Фарғона шаҳридаги "Маърифат" маҳалласи оқсоқоли Замиржон Исмоиловни шаҳарда ободонлаштириш ишларини олиб бораётган ишчи-хизматчилар даврасида учратдик. Оқсоқол уларга ҳудудни ободонлаштириш, озода асрашнинг қулай йўл-йўриқларини тушунтираётган экан. У ўзини хотиржам кўрсатишга уринар, бироқ юз-кўзидан бироз асабийлашгани сезилиб турарди.

Йиғин идорасига бораётиб, йўл-йўлакай Замиржон ака қизишгани сабабини сўзлай кетди:

— Кўриб турибсиз, маҳалламиз шаҳар марказида жойлашган. Ҳар куни кўчамиздан юзлаб йўловчилар ўтади. Дам олиш куни транспортда узилиш бўлиб, чиқиндилар тўпланиб қолибди. Фаррошлардан бири хасларга ўт қўйиб, тонг саҳардан кўчани тутунга тўлдирибди. Бундай эҳтиётсизликни кўриб қандай жим турасиз?! Атроф-муҳитнинг ҳавосини бузмайлик, деб қанча жаҳ урманг, бундайларга кор қилмайди. Ахир, шу ҳаводан ўзимиз, фарзандларимиз нафас оладику! Бу каби ҳолатларнинг олдини олиш мақсадида аҳоли ўртасида тез-тез тадбирлар ўтказиб турибмиз. Шахсан ўзим ҳар бир хонадонга кириб, тушунтириш ишларини олиб бордим. Ҳарқалай аввалгига қараганда кўчаларимиз анча тоза, атрофга манзарали гуллар, дарахт ниҳоллари экилди. Ҳашар йўли билан ариқлар, кўчалар таъмирланди. Лекин бу ишлар изчил давом эттирилиши керак.

Йиғин идорасига кириб келганимизда бу ердаги саранжом-сариштаlik, ободончиликни кўриб баҳридилимиз очилди. Бизга пешвоз чиққан профилактика инспектори, капитан Бахтиёржон Муллажонов ва маҳалла посбони Қодиржон Маматовлар ҳудудда тун осуда ўтгани, ҳуқуқбузарлик ҳолати рўй бермагани ҳақида маълумот берди.

Маҳалла маслаҳатчиси Манзурахон Маърупова ва котиба Мунисхон Охунова моддий ёрдам сўраб йиғинга ариза билан мурожаат қилган фуқароларни бошлаб киришди. Оқсоқол уларнинг аризаларини тез кунда ўрганиб чиқиб, ёрдам кўрсатишини таъкидлади.

Кечга яқин оқсоқол шаҳар халқ таълими бўлими биносида ҳозир бўлди. Бу ердаги йиғилишда маҳалла ҳудудида фаолият олиб бораётган элликдан зиёд савдо, маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари раҳбарлари, солиқ инспекцияси, истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш уюшмасининг шаҳар бўлими масъул ходимлари ҳамда маҳалла фаоллари жам бўлишганди. Йиғилиш иштирокчилари жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, юртимизда унинг олдини олишга қаратилган чора-тадбирлар ҳамда тегишли соҳа ва ташкилотлар ҳамкорлигида амалга оширилиши лозим бўлган долзарб масалалар юзасидан фикрлашиб олдилар.

Куннинг иккинчи ярмида Замиржон Исмоилов аҳолининг коммунал тўловлардан, айниқса, электр энергиясидан қарздорлигини камайтириш, ундан тежамли фойдаланишга доир тушунтириш ишларини олиб боришга ошиқди. Кўпни кўрган маҳалла фаоллари Наримон Алихўжаев, Маъруфжон Абдураҳмонов ва ҳудуддаги электр тармоқлари корхонаси нозири Дилшод Раҳимбобоев ҳамроҳлигида Қувасой ҳамда М.Топволдиев номли кўчалардаги хонадонларда бўлиб, уй соҳибларига коммунал тўловларни ўз вақтида амалга ошириш зарурлигини тайинлади.

Тиғиз иш кунининг самарали ўтганидан кўнгли хотиржам бўлган оқсоқол фаолларга эртанги иш режаларини тушунтириб, ўзи шаҳар ҳокимлигида ўтказиладиган навбатдаги йиғилишга ҳозирлик кўриш учун маҳалла идораси томон йўл олди.

Алижон МИРЗАБОЕВ,
"Mahalla" мухбири.

МАСЛАҲАТЧИГА КЎМАК БЕРИБ

"Маҳалла" жамғармаси республика бошқаруви Раёсатининг бундан икки йил муқаддам қабул қилган қарорига асосан, жамғарманинг бўлим ва бўлинмаларида фуқаролар йиғинларининг хотин-қизлар билан ишлаш комиссиялари ҳамда диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчилари билан иш олиб борадиган бош мутахассис лавозими жорий этилган эди. Бунинг натижасида хотин-қизлар билан ишлаш комиссиялари ва маслаҳатчилар фаолиятини таҳлил этиш, ўрганиш ҳамда амалий ёрдам кўрсатиш имконияти туғилди.

Айни чоғда вилоятимизда 240 нафар диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчи фаолият кўрсатиб келмоқда. Маслаҳатчи лавозимига катта ҳаётий тажрибага эга, аҳоли, айниқса, ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб эта оладиган обрўли хотин-қизларни тайинлаш белгилаб қўйилган. Бундан ташқари, жойларда маслаҳатчилар учун барча шароитлар яратиб берилган, улардан 171 таси компьютер жамланмалари билан таъминланган. Шу йилнинг охиригача барча маслаҳатчиларни компьютер билан таъминлаш режалаштирилган.

Айтиш жоизки, маслаҳатчилар нафақат ҳудудий, балки вилоят ҳамда республика миқёсидаги кўрик-танловларда ҳам фаол иштирок этяпти. Жумладан, Жиззах шаҳридаги "Олмазор" маҳалласи маслаҳатчиси Маҳпурат Бердиева 2007 йили "Фуқаролар йиғинининг энг намунали диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси" республика кўрик-танлови ғолибаси бўлган эди. "Оққўрғон" маҳалласи маслаҳатчиси Ўғилой Комилова ана шу кўрик-танловнинг 2008 йилги республика босқичида иккинчи ўринни эгаллади.

Маслаҳатчи вазифаси жорий қилингандан буён ишлаб келаётган Жиззах шаҳридаги "Зилол" маҳалласи маслаҳатчиси Гулнора Бобомуродованинг тўплаган иш тажрибаси вилоят миқёсида оммалаштириляпти. Яқинда маслаҳатчининг хонаси "Вилоятдаги энг намунали маҳалла маслаҳатчиси хонаси", деб топилиб, унга "Маҳалла" жамғармаси республика бошқарувининг дипломи топширилди.

Вилоятда маслаҳатчиларнинг касб маҳоратини янада такомиллаштириш, уларнинг билим савиясини ошириш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратиляпти. Шу мақсадда "Маҳалла" жамғармаси вилоят бўлими вилоят хотин-қизлар қўмитаси ҳамкорлигида тадбирлар режасини белгилаб олди. Жамғарма ходимлари хотин-қизлар қўмиталари фаоллари билан биргаликда шаҳар ва туманлардаги фуқаролар йиғинларида бўлиб, маслаҳатчиларга амалий ёрдам кўрсатмоқда.

Шаҳар ва туман хотин-қизлар қўмиталари қошида ҳафтада бир марта маслаҳатчилар учун ўқув-семинарлар йўлга қўйилган. Тингловчилар "Маҳалла" жамғармасининг бўлим ва бўлинмалари томонидан зарур адабиёт ва қўлланмалар билан таъминлаб турилибди. Жамғарманинг бўлинмаларида ҳам ҳар ойда мутахассислар иштирокида маслаҳатчилар учун ўқув-семинарлар ўтказиб борилади.

"Маҳалла" жамғармаси республика бошқаруви томонидан шу йилнинг март ойида ўтказилган ўқув-семинарда қабул қилинган қарорлар асосида маслаҳатчилар фаолиятини янада жонлантириш юзасидан янги режаларни белгилаб олдик. Эндиликда маслаҳатчилар ўқуви, уларнинг ибратли ташаббусларини кенг оммалаштиришга катта эътибор қаратилади.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, "Маҳалла" жамғармасининг вилоят бўлими ўзининг йил дастурига бир қатор ўзгартиришлар киритди. "Маслаҳатчилик иши" рукни остида ишлаб чиқилган тадбирлар режаси ҳам фуқароларнинг ўзини ўзи бошқарув органлари олдида турган долзарб масалаларни ҳал этишда ўзига хос аҳамиятга эга бўлади.

Феруза КАРИМОВА,
"Маҳалла" жамғармасининг Жиззах вилояти бўлими бош мутахассиси.

ТИББИЙ МАРКАЗГА ЯНГИ УСКУНА

Учқудуқ туманидаги "Моҳинур-гранд мед" хусусий тиббий хизмат кўрсатиш маркази ходимлари қизилқумликлар саломатлигини муҳофаза қилишда фаоллик кўрсатиб келишмоқда. Яқинда мазкур тиббиёт марказига келтирилган Корея Республикасининг "Sono Ace 8000 Live" ускунаси Миллий банк томонидан ажратилган 72 миллион сўмлик имтиёзли кредит ҳисобига харид қилинди.

Эндиликда бу тиббий ускуна воситасида касалликка аниқ ташхис қўйиш, аъзо ва тўқималар тасвирини уч ўлчовли кўринишда аниқлаш, шунингдек, уларни дискка ёзиб олиш имконияти туғилди. Бундан ташқари, ушбу ускуна ёрдамида кўз касалликлари, қалқонсимон без, жигар, ўт қопи, ошқозон ости бези ва бошқа 20 дан ортиқ касалликларга аниқ ташхис қўйиш мумкин.

— Замонавий жиҳозлар келтирилиб ўрнатилиши маҳаллий аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш сифатини ошириш билан бир қаторда, марказимизда бешта янги иш ўрни яратилишига ҳам имкон берди, — дейди тиббий марказ раҳбари Баҳодир Имомов. — Эътиборлиси, қизилқумликлар давлатимиз томонидан кўрсатилаётган бу каби ғамхўрликдан беҳад хурсанд.

Зебинисо ХАИТОВА

КЎРГАЗМАЛАР САМАРА БЕРАЁТИР

Айни кунларда мамлакатимизнинг барча жойларида коллеж ва академик лицейларни битирган ёшларни ўз мутахассислиги бўйича ишга жалб этиш мақсадида "Мутахассислик — сенинг келажагинг", деб номланган кўргазмали тадбирлар ўтказиляпти.

Ана шундай кўргазма Самарқанд шаҳридаги Спорт педагогика коллежида бўлиб ўтган тадбирда вилоятдаги элликка яқин академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари битирувчилари иштирок этиб, мавжуд бўш иш ўринларга ишга кириш учун тегишли ҳужжатларни тақдим этишди.

— Айни пайтда вилоятда 146 та касб-ҳунар коллежи фаолият олиб бормоқда, — дейди Самарқанд тумани халқ таълими бўлими ташхис маркази раҳбари Нигора Саломова. — Уларни битираётган ўқувчиларни иш билан таъминлаш бизнинг асосий вазифаларимиздан. Кўргазмада иштирок этган ёшлар ўзларини қизиқтирган йўналишлар бўйича етарлича маълумотларга эга бўлишди.

Ўктам ҚУРБОНОВ,
"Mahalla" мухбири.

2009 йил — Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили

ҚУТ-БАРАКА

пешона тери билан топиладиган даромадда

Ҳукуматимиз қишлоқ аҳолисининг доимий иш билан бандлигини таъминлаш ва турмуш даражасини юксалтириш учун шахсий ёрдамчи ва деҳқон хўжаликларини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратмоқда.

Чунончи, Президентимиз томонидан 2008 йил 21 апрелда қабул қилинган «Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликларида чорва моллар кўпайтиришни рағбатлантиришни кучайтириш ҳамда чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарор ижросини таъминлаш мақсадида чорвачиликни ривожлантириш дастури ишлаб чиқилиб, амалиётга изчил татбиқ этиб келиняпти.

Хусусан, аҳолининг қорамол сотиб олиши учун турли молия муассасалари томонидан мақсадли ва имтиёзли кредитлар ажратилмоқда. Айни чоғда, ветеринария хизмати кўрсатишнинг сифатини ошириш билан бирга, чорва молларини озиқа билан таъминлашнинг самарали механизми ҳам яратилди. Маълумотларга қараганда, 2008 йилда кимошди савдолари орқали 20 минг 300 бош қорамол сотилган. Жорий йилда бу миқдорни салкам 5 мингтага ошириш кўзда тутилмоқда. Эътиборлиси, мамлакатимизда кам таъминланган оилаларга бепул сигир ажратилиб, улар қўллаб-қувватланаётир. Жумладан, ўтган икки йил давомида берилган 103 минг бошдан зиёд қорамол минглаб оиланинг рўзғорига қут-барака олиб кирди. Айни чоғда, шахсий ёрдамчи ва деҳқон хўжаликларида қорамол боқувчи сифатида рўйхатга олинган фуқаролар сони 1 миллион 100 мингдан зиёдни ташкил этмоқда. Шулардан 54 минг кишига янги меҳнат дафтарчалари очилиб, 111 минг фуқаронинг эса меҳнат дафтарчасига иш стажи тегишли тартибда қайд этилганки, бу аҳолини ижтимоий муҳофазалашнинг амалдаги тасдиғидир.

Гап шундаки, бугунга келиб давлат ва жамият ҳаётида нуфузи ортиб, фаолият кўлами кенгайиб бораётган маҳалла институти, унинг юқори бошқарув органи — «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви, унинг ҳудудий бўлим ва бўлинмалари томонидан ҳам аҳоли бандлигини таъминлаш ва шу орқали уларнинг турмуш фаровонлигини ошириш борасида муайян ишлар олиб борилмоқда. Жумладан, жамғарма томонидан 2008 йилда кам таъминланган оилаларга 1 миллиард 104 миллион сўмлик, яъни салкам 1000 бош қорамол, 74 бош қўй, шунингдек, 900дан зиёд эҳтиёжманд оила 45 мингта парранда билан таъминланди. Бундан ташқари, жорий «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» Давлат дастурида белгиланган вазифалар ижросидан келиб чиққан ҳолда 2009 йилнинг ўтган олти ойи давомида 500 бошдан зиёд қорамол аҳолининг кам таъминланган қатламларига ҳадя этилди.

— Ҳақиқий деҳқон чорвани ташлаб қўймайди, — дейди Қумқўрғон туманидаги «Чорвадор» фермер хўжалиги раҳбари Раҳмитдин Шаропов. — Билсангиз, чорва деҳқончиликнинг таянч омилларидан бири, органик ўғит манбаи ҳамдир. Гапнинг сирасини айтганда, бугунги деҳқон чорвадор ва бугунги чорвадор, албатта, деҳқон бўлмоғи керак. Мисол учун, хўжалигимиз ер майдонининг 125 гектарида ғалла, 156 гектарида пахта, қолган 75 гектар ерда беда ва бошқа чорва учун озиқабоп экинлар етиштирамиз. Чорва наслини яхшилаш ҳамда сонини кўпайтириш мақсадида 2007 йилда Польшадан 30 бош «Голштейн» зотли қорамол харид қилган эдик. Ҳозир уларнинг сони 90 тага етди. Бундан ташқари, хўжалигимизда 447 бош маҳаллий чорва моллари парваришланмоқда. Шу ҳисобидан эл дастурхонига йилига 250 тоннадан зиёд сут, 40 тоннага яқин гўшт етказиб беряпмиз. Бозор иқтисодиётининг қоидаси қатъий: изланмасанг, интилмасанг касод бўласан. Айни чоғда, фақат хомашё етиштириш билан иш битмайди. Уни қайта ишлаб, тайёр маҳсулот сифатида сотишни эплаган одамнинг ошиғи олчи. Шу мақсадда Италия ва Исроил давлатлари технологияси асосида сутни қайта ишлаб, 6 турдаги сут маҳсулотлари ишлаб чиқаришни йўлга қўйдик. Ҳа, айтганча, етти хазинанинг бири — паррандачиликка ҳам қўл ургanмиз. Ҳозирда 3000 дона паррандани парваришлаб, эл дастурхонига тухум ва парҳез гўшт етказиб беряпмиз. Мавриди келганда, фаолиятимизни маҳалла ҳаёти билан боғлаб олиб бораётганимизни ҳам айтиб ўтай. Маҳалланинг барча тадбирларида фаол иштирок этишга интиламиз. Албатта, кам таъминланган оилаларга кўмаклашиш, мактаб ва мактабгача тарбия муассасаларига ҳомийлик қилиш доимо кун тартибимиздаги асосий масалалар қаторида.

Халқимизда пешона тери билан топилган даромад баракали бўлади, деган ҳикмат бор. Буни фермер Раҳмитдин Шаропов етакчилик қилаётган хўжалик мисолида ҳам кўрса бўлади. Зеро, йиллик ўртача айланма маблағи салкам 400 миллион сўмни ташкил этаётган хўжалик аъзолари Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йилида маҳалла ҳудудидаги маданият саройини таъмирдан чиқаришни, мактаб кутубхонасини бадиий адабиётлар билан бойитиш ва кам таъминланган оилаларга 20 миллион сўмлик ҳомийлик ёрдами кўрсатишни ният қилишган.

Саид ОЛИМОВ

Дунёдан дараклар

Стратегик қуроллар қисқаради

Куни кеча АҚШ президенти Барак Обама Москвага келди. У Россия президенти Дмитрий Медведев, ҳукумат бошлиғи Владимир Путин билан учрашиб, музокаралар олиб борди.

Икки давлат раҳбарлари учрашувидан сўнг стратегик ҳужум қуролларини қисқартириш, Афғонистонга Россия ҳудуди орқали ҳарбий бўлмаган юклар транзити, терроризмга қарши биргаликда курашиш ва бошқа икки томон учун ҳам манфаатли бўлган масалалар бўйича шартномалар имзоланди.

Жаҳон оммавий ахборот воситалари хабарларига қараганда, музокаралар чоғида Грузиянинг яхлитлиги, Шарқий Европа ҳудудига АҚШнинг ракетага қарши тизимини ўрнатиш масаласида икки давлат раҳбарлари келиша олишмаган.

Барак Обама Москвадан Италияга жўнаб кетди. У катта саккизлик учрашувида қатнашади. Бу учрашувда, шунингдек, Россия президенти ҳам иштирок этади.

Хато қимматга тушмоқда

Буюк британиялик хирурглар ҳар куни 11 марта жиддий хатога йўл қўйишар экан. Сўнгги беш йилда бундай хатолар сони 28 фоизга ошган.

Бу рақамларни Британия парламенти йиғилишида Либерал демократик партия вакиллари келтириб ўтишди. Хирурглар тез-тез операция чоғида бемор танасида операция жиҳозларини эсдан чиқариб қолдиришаркан. Сўнгги беш йилда бундай хатолар 13 фоизга ошган ва 2008 йили бундай ҳолатга 722 марта йўл қўйилган. Шунингдек, хирурглар 2817 марта касал органни даволаш ўрнига соғ органга шикаст етказишган. Беш йилда улар ҳаммаси бўлиб 17921 марта хатога йўл қўйишган.

Йиғилиш ҳисоботида айтилишича, умуман, мамлакат соғлиқни сақлаш тизимида беш йилда ўртача 250 мингта хатога йўл қўйилган ва бу 3600 нафар беморнинг бевақт ўлимига сабаб бўлган.

Реконструкция баҳонасида

Германиядаги энг йирик BASF кимё комбинати корхонани реконструкция қилиш баҳонасида 3,7 минг нафар ишчини ишдан бўшатишни режалаштирмоқда. Бу ҳақда компания раҳбарияти томонидан чиқарилган расмий матбуот хабарида айтилган.

Корхона раҳбарларининг таъкидлашича, қисқариш очиқ ва ҳалол ўтади. 2008 йилнинг ноябрь ойида концерн дунёдаги 100 та заводида ишлаб чиқариш камайгани ва 80 та заводи ёпилганини эълон қилганди. Ўшанда 20 минг нафар ишчи мажбурий таътилга жўнатилган эди.

BASF кимё концернига 1865 йилда асос солинган. Унинг заводларида 97 минг нафар ишчи меҳнат қилади. 2008 йилда BASF 62 миллиард еврога маҳсулот сотди.

Кафега ҳужум

Душанба куни кечқурун Майамида номаълум шахслар шаҳардаги кафелардан бирига кириб, у ердаги хўрандаларга қарата ўқ узишган.

Дастлабки хабарларга қараганда, жиноятчилар икки ёки уч киши бўлган. Ушбу жиноий ҳаракат туфайли 12 киши турли даражада тан жароҳати олган. Бир хўранда қочаман, деб йўлдан ўтаётган машина тагида қолган.

Associated Press хабарида айтилишича, беш киши оғир аҳволда касалхонага келтирилган. Жиноят содир бўлган жойдан полиция иккита тўппонча ва битта АК-47 автоматини топди. Жиноятчилар ким эканлиги ва нима мақсадда бу жиноятга қўл ургани ҳозирча номаълум.

Интернет хабарлари асосида А.БОЗОРОВ тайёрлади.

Огоҳлик

Осойишталик посбонлари

Юртимизда шубҳасиз, тинчлик, осойишталикни сақлаш, хавфсизлик ва барқарорликни таъминлашда ҳуқуқ-тартибот идоралари билан бир қаторда жамоатчилик, жумладан, «Маҳалла посбони» жамоат тузилмаларининг ҳамкорликдаги фаолияти муҳим аҳамият касб этмоқда.

Бугунги кунда мазкур тузилмалар сафида жисмонан бақувват, инсоний фазилатларга ҳамда кенг дунёқарашга эга юртдошларимиз жиноятчиликнинг олдини олиш ва жамоат тартибини сақлашда ҳуқуқ-тартибот идораларига яқиндан ёрдам бериб келишмоқда. Халқимиз, Ватанимиз манфаати йўлида астойдил хизмат қилиб, ўз уйи, маҳалласи осойишталигини сақлашга ҳисса қўшаётган бундай кишиларнинг фаолияти таҳсинга сазовор, албатта.

2008 йил 5 мартда Ички ишлар вазирлиги билан «Маҳалла» жамғармаси республика бошқарувининг «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳузурида ташкил этилган «Маҳалла посбони» жамоат тузилмалари фаолияти самарадорлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қўшма қарори қабул қилинган эди. Ўтган давр мобайнида мазкур қарор талабларидан келиб чиқиб, республикамизда соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш, фуқароларнинг оила ва маҳаллада осойишта ва ҳамжиҳат яшашларини таъминлаш, ҳуқуқ-тартиботни янада мустаҳкамлаш мақсадида минтақаларда фуқаролар йиғинлари раислари, «Маҳалла посбони» жамоат тузилмалари сардорлари, диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчилари ҳамда жойлардаги ички ишлар идоралари ходимлари иштирокида кенгайтирилган семинар-кенгашлар ўтказилди.

Ижтимоий-сиёсий вазиятни барқарорлаштириш, диний экстремизм ва терроризмга қарши кураш, ҳуқуқбузарлик ҳамда жиноятчиликнинг олдини олишда муҳим аҳамият касб этувчи услубий қўлланма 8000 нусхада тайёрланиб, маҳалла посбони сардорларига етказиб берилди. Шу билан бирга, қўшма қарор асосида тегишли тартибда мониторинг ўтказилиб, ўз вазифасига совуққонлик билан қараётган 4266 нафар посбон, фуқаролар йиғини қарорига асосан, «Маҳалла посбони» жамоат тузилмалари сафидан чиқарилди. Уларнинг 401 нафари эса жамоат тузилмаларининг сардорлари эди.

— Бугунги кунда мамлакатимизда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳузурида 7969 та «Маҳалла посбони» жамоат тузилмаси ташкил этилган бўлиб, улар сафида 52 мингдан зиёд фуқаролар жиноятчиликка қарши курашиш ва унинг олдини олишда ҳуқуқ-тартибот идораларига яқиндан кўмаклашиб келмоқда, — дейди Ички ишлар вазирлиги Ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, подполковник Ғанишер Эшонқулов. — Жорий йилнинг беш ойи давомида посбонлар томонидан 84982 та ҳуқуқбузарлик аниқланди. Бундан ташқари, улар ёрдамида 3344 та жиноят фош этилди. Маҳалла посбонлари томонидан 439 та жиноят очилгани эса, албатта, эътирофга лойиқ.

Таъкидлаш жоизки, маҳалла посбонлари хизмати рағбатлантирилиб, пул мукофотлари ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирланмоқда. Шу билан бирга, уларнинг сафидан муносиб деб топилганларини ички ишлар идораларига хизматга қабул қилишга ҳам алоҳида эътибор қаратиляпти. Тузилма аъзоларининг жонкуярлиги ва жойлардаги ички ишлар идоралари билан йўлга қўйилган яқин ҳамкорлик туфайли 4411 та маҳаллада жиноят содир этишга йўл қўйилмади. Бу мисолдан кўринадики, маҳалланинг осойишталиги кўп жиҳатдан маҳалла посбонларининг ўз хизмат вазифаларига қандай ёндашаётганига боғлиқ. Шу мақсадда уларнинг ўз вазифасига муносабатини аниқлаш, сиёсий онги, дунёқараши, ҳуқуқий билимини баҳолаш учун «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви, ИИВ томонидан 2009 йил 4 январь куни «Маҳалла посбони» жамоат тузилмалари сардорларини шаҳодатдан ўтказиш бўйича қўшма қарор қабул қилиниб, комиссия таркибига малакали мутахассислар ва раҳбар ходимлар жалб этилди.

Республика миқёсида ўтказилган мазкур тадбир натижасида шаҳодатдан ўтказилган жами 7549 сардордан 650 нафарининг ҳуқуқий билим даражаси, дунёқараши бугунги кун талабларига жавоб бермаслиги аниқланди ва улар вазифасидан бўшатилди.

Маҳалланинг осойишталигини таъминлашда маҳалла посбонлари ва сардорлари кенг жамоатчилик ҳамда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар билан ҳамкорликда фаол иш олиб боришлари лозим. Ўзига ишониб топширилган вазифани виждонан бажарган кишилар меҳнати эса ҳамиша жамоатчилик ва эл-юрт эъзозига муносиб бўлаверади.

Н.ОЧИЛОВ,
ИИВ Матбуот маркази бош инспектори, лейтенант.

АҲОЛИ ХИЗМАТИДА

Қорақалпоғистон Республикасида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ишлари яхшиланмоқда. Мазкур соҳада юзлаб киши иш билан таъминланди.

Кегейли туманидаги аҳолига маиший хизмат кўрсатиш уйида сарторошхона, фотосалон, вулканизация, ёғоч устачилиги шохобчалари ишлаб турибди. Шунингдек, тикувчилик соҳаси ҳам анча яхши ривожланган бўлиб, харидорлардан тушган буюртмалар ўз вақтида бажарилмоқда.

СУРАТДА: *маиший хизмат кўрсатиш уйи тикувчиси Гулнора Оразова иш пайтида.*

Арслон КАННАЗАРОВ (ЎзА) олган сурат.

Божхона хабарлари

Сохта паришонхотирлик панд беради

Мамлакатимиз ҳудудига кираётган ёки чиқаётган шахслар, амалдаги қонун талабларига кўра, ўзларида валюта борлиги ҳақида тегишли тартибда божхона баённомасини тўлдиришлари шарт. Аммо айрим кишилар божхоначиларнинг кўзини шамғалат қилишга уринади. Бу эса, устамонларга қимматга тушади.

Хорижий давлат фуқароси Ма Вениамин «Тошкент—Москва» йўналишига отланаётиб, ўзи тўлдирган божхона баённомасида хорижий валютаси йўқлигини қайд этди. Аммо божхоначилар назорат-текширув пайтида унинг ёнидан 40 минг Россия рублини топишганида Вениамин ўсал бўлди.

Шундай ҳолат қўшни давлатдан юртимизга «С.Нажимов» божхона пости орқали кириб келаётган М.Тошкенбоева билан ҳам юз берди. У «паришонхотирлик» қилиб, 25 минг 500 АҚШ долларини божхона баённомасида қайд этишни унутиб қўйди. Умуман, мамлакатимиз божхоначилари томонидан жорий йилнинг ўтган даврида валюта маблағларини ноқонуний олиб ўтишга оид 2400 дан ортиқ қонунбузарлик ҳолатлари фош этилди.

Сабзавот-полиз «экспортчилари»

Амалдаги қонунчилигимизда, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари экспорти, мулкчилик шаклидан қатъи назар, юридик шахслар томонидан амалга оширилиши белгилаб қўйилган. Аммо Наманган вилоят Чуст туманида яшовчи Н.Қурбонов ўзига тегишли «Камаз-5320» автоуловига қонунга зид равишда 12 тоннадан зиёд пиёзни ортиб, айланма йўллар орқали қўшни давлатга йўл олганида божхоначилар томонидан тўхтатиб қолинди.

Қорақалпоғистон Республикаси божхона бошқармаси ходимлари тўғри йўл қолиб эгри йўлда ҳаракатланаётган «Камаз» русумли машинани тўхтатиб, кўздан кечиришганида унга ортилган умумий қиймати 16 миллион сўмлик, жами 13 тонна полиз ва сабзавот маҳсулотларини фуқаро Б.Исмедуллаев ҳеч қандай ҳужжатсиз қўшни давлатга олиб ўтаётгани аниқланди.

Қўшни давлат фуқароси Б.Кольбаев эса «чегара чўт эмас», деган хом хаёлда 15 тонна карамни айланма йўллар орқали олиб ўтмоқчи бўлганида сирдарёлик божхоначилар томонидан тўхтатилди.

Давлат божхона қўмитаси Матбуот хизмати хабарлари асосида Мавлуда Ашурбоева тайёрлади.

«Mahalla» жавоб беради

МОДДИЙ ЁРДАМ ОЛМОҚЧИМИСИЗ?

Савол: **— Икки нафар фарзандим бор. Турмуш ўртоғим иккинчи гуруҳ ногирони. Ўзим мактабда фаррош бўлиб ишлайман. Моддий эҳтиёжларни қондириш мақсадида фуқаролар йиғинига кам таъминланган оилалар учун бериладиган моддий ёрдам сўраб мурожаат қилмоқчи эдим. Бундай моддий ёрдам қандай тартибда берилиши ҳақида маълумот берсангиз.**

О.ЖАББОРОВА.
Амударё тумани.

Жавоб: *— Кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам бериш «Кам таъминланган оилаларни ҳисобга олиш ва уларга моддий ёрдам тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида»ги Низомга асосан амалга оширилади. Низомга кўра, кам даромадли оилаларга моддий ёрдам тайинлаш ва унинг миқдорини белгилаш тўғрисидаги қарор маҳалла, қишлоқ, овул ва шаҳарча фуқаролари йиғинлари, айрим ҳолларда кўчалар, турар жойлар, қишлоқ, овул, маҳаллалар фуқаролари вакилларининг йиғилиши ва йиғин томонидан ушбу масалаларни ҳал этиш учун вакил қилинган комиссия томонидан қабул қилинади.*

Комиссия таркиби фуқаролар йиғини (вакиллар йиғилиши) томонидан обрў-эътиборли, ҳурматга сазовор фуқаролар орасидан сайланади. Ушбу комиссияга фуқаролар йиғинининг раиси бошчилик қилади. Комиссия ариза тушган кундан бошлаб, икки ҳафта муддатда ёрдам сўраган оиланинг моддий ва мулкий аҳволини текшириб чиқади.

Ёлғиз фуқаролар ва кам даромадли оилалар (кўп болали оилалар; боқувчиси ногирон ва меҳнат қобилиятини қисман йўқотган оилалар; ишсизларнинг оилалари; ёлғиз пенсионерлар ва бошқа муҳтож оилалар) ҳар ойлик моддий ёрдам олиш ҳуқуқига эга ҳисобланади. Ҳар ойлик моддий ёрдам 6 ой муддатга тайинланади ва тўланади. Ушбу муддат тугагач, оилада моддий аҳвол яхшиланмаган бўлса, ёрдам мазкур низомда белгиланган янги муддатга тайинланиши мумкин.

Ҳар ойлик моддий ёрдам энг кам иш ҳақининг 1,5-3 баравари миқдорида белгиланиши кўзда тутилган. Моддий ёрдам тайинлаш рад этилган тақдирда йиғилиш баёнида унинг сабаблари кўрсатилади ва бу ҳақда фуқаролар йиғини ёки комиссия йиғилиши қарори устидан шикоят қилишга йўл қўйилмайди.

Абдумурод ХУДОЙҚУЛОВ,
Тошкент вилояти меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқарма бошлиғи муовини.

Уяли телефонлар ўчадими?

Американинг NASA ташкилоти ва Миллий фанлар академияси 2012 йилга бориб миллионлаб одамлар электрсиз қолишади, деган ваҳимали хабарни тарқатишмоқда, дейилади Италияда нашр қилинадиган **La Repubblica** газетасидаги мақолада.

Унда ёзилишича, бу талофатга инсониятнинг узоқни ўйламай юритган фаолияти ёки атроф-муҳитнинг ифлосланиши ёхуд ҳароратнинг кескин кўтарилиб кетиши эмас, балки Қуёш сабабчи бўларкан.

Ер шари ҳар 11 йилда ўз магнит майдонини ўзгартиради. Декабрь ойидан бошлаб қуёшнинг фаоллиги секин-аста кўтарилиб боради. Чунки бу пайтга келиб Қуёш ўзидан жуда катта миқдорда радиация нури ва энергия чиқаради. Бунинг оқибатида Ерда электромагнит тўфони юзага келиши мумкин.

Астрономлар 1859 йилдан буён камдан-кам учрайдиган бу ҳодисани кузатиб келишмоқда. Бундай фавқулодда кучли геомагнит тўфони юзага келганда Италия ва Кубада унинг ёғдусини бемалол кўриш мумкин бўлган. Оқибатда Америка ва Европада телеграф тизимлари ёниб кетган. 1921 йил май ойида пайдо бўлган навбатдаги шундай тўфон натижасида Ер юзида қисқа электр туташувлари кузатилган, Атлантиканинг ҳар иккала қирғоғидаги электр ва телефон тизимлари ишдан чиққан. Агар бундай бўҳрон инсоният электр ва телекоммуникациядан кенг фойдаланаётган ҳозирги даврда юз берса нима бўлади?

NASA ва Миллий фанлар академияси олимлари агар 1859 йилдаги аҳвол такрорланса, жуда катта ижтимоий ва иқтисодий зарарга сабаб бўлишини тахмин қилишмоқда. 1989 йилда Квебекда 6 миллион киши ана шундай геомагнит тўфони оқибатида 10 соат давомида электр энергиясисиз қолган эди. Ҳолбуки, ўшанда тўфоннинг кучи 1921 йилдагидан 10 баравар паст бўлган. Олимларнинг фикрича, агар 1921 йилдаги тўфон юз берадиган бўлса, 130 миллиондан ортиқ киши электрсиз қолади. Ёки 1859 йилдаги ҳолат такрорланадиган бўлса, инсониятга икки триллион доллар миқдорида зарар етиши мумкин. Энг ёмони, бу бўҳроннинг қачон, қайси пайтда юз беришини олдиндан айтиб бериш мушкул. Ҳозирча 2012-2013 йиллар оралиғида, деб тахмин қилинмоқда. Агар шундай бўлса, Ер юзидаги барча коммуникация тармоқлари ишдан чиқади, оқибатда телефон, айниқса уяли телефон тармоқларини қайта тиклаш масаласи жуда қийинлашади, дейишмоқда олимлар.

Россия фанлар академиясининг бош космик тадқиқотлар лабораторияси олимлари ҳам юқоридаги тахминларни тасдиқлаб, бироз қўшимча ҳам қилишмоқда. Яъни, Қуёш фаоллигининг ошиши, ўз магнит майдонини ўзгартириши вақтида Ер шарида талафотлар юз бериши мумкин. 2012 йилда кутилаётган фаоллашувдан кейин 2042 йилга келиб Қуёш яна ўз ҳолига қайтиши мумкин, деб ёзади **La Repubblica.**

Баъзи мамлакатларнинг олимлари инсоният бошига тушиши мумкин бўлган бундай талафотнинг олдини олиш мумкин, дейишмоқда. Энг қизиғи, дастлаб фақат уяли телефонларга қирон келиши мумкин, деб тарқатилган ушбу хабар тобора кенгайиб, ваҳимали тус олиб бормоқда. Астроном ва физик олимлар, илмий жамоатчилик ҳамда кўпчилик оддий фуқароларни ҳам қизиқтириб қўйган ушбу масалага ижод соҳаси кишилари ҳам ўз муносабатини билдиришаётир. Айни пайтда Голливудда фазовий оламнинг инсониятга бевосита ва билвосита таъсири ҳақида «2012» номли янги фильмни суратга олиш ишлари бошланган.

Нигина ЯДГАРОВА

Тошкент шаҳрининг 2200 йиллиги олдидан

МАДРАСАЛАР МОЗИЙДАН СЎЗЛАР

(Давоми. Боши ўтган сонда)

Манбалардан маълум бўлишича, биргина Себзор даҳасида Бароқхон, Муйи Муборакдан ташқари, яна еттита мадраса бўлган. Улардан Беклабеги мадрасаси Эски Жўвада, Исохўжа қози мадрасаси Қозикўчада (ҳозирги Марказ-17), Қосимбей Мирза мадрасаси Мўғулкўчада (ҳозирги Марказ-15), Юнусхўжа Халифа мадрасаси Тахтапул гузарида, Маҳмуд дастурхончи мадрасаси Дегрез маҳалласида (ҳозирги Марказ-17), Қўштут ва Мирза Аҳмад парвоначи мадрасалари Ҳофиз Кўҳкий гузарида (ҳозирги Сағбон кўчаси) жойлашган. Шукурхон мадрасаси эса, ҳозирги Эски Жўва бозори ёнида бўлган.

Кўкча даҳасида ҳам бир неча мадраса бўлиб, улардан Шарафиддинбой мадрасаси Пичоқчи маҳалласида, Эшон Бўри Хўжабой ва Сақичмоний мадрасалари Сақичмон маҳалласида, ҳозирги Чиғатой кўчасининг бошланиш қисмида жойлашган.

Шайхонтоҳур даҳасининг Занжирлик маҳалласида (ҳозирги Марказ-13) Юнусхон, ҳозирги Навоий кўчасида Эшонқули додхоҳ мадрасалари бўлган.

Бешёғоч даҳасида Хожа Аҳрор, Кўкалдош мадрасаларидан ташқари, ҳозирги Ўзбекистон Миллий боғининг дарвозаси ўрнида Ҳалимтой мадрасаси бўлган. Мадраса ўтган асрнинг бошларида Бешёғоч майдонининг барпо этилиши ва шаҳар истироҳат боғининг қурилиши муносабати билан бузиб юборилган. Шунингдек, Қоратош маҳалласида, тахминан ҳозирги Республика ўқувчилар саройининг атрофида 1884 йилда қурилган Муҳаммадкаримхожи мадрасаси бўлиб, у 1924 йилда буздириб юборилган.

Ҳозир ҳам мавжуд Абулқосим мадрасасини 1850 йили йирик уламо Абулқосим Эшон ибн Эшонтўрахон ўрта аср меъморчилигининг кўп йиллик тажрибаларига таянган ҳолда қурдирган. Кейинчалик Абулқосимнинг укаси Сайидқосим томонидан мадрасанинг жануби-шарқий томонига икки гумбазли ҳаммом, шимолий томонига уч хонали устунли масжид (1980-йилларда бузиб юборилди) солинган.

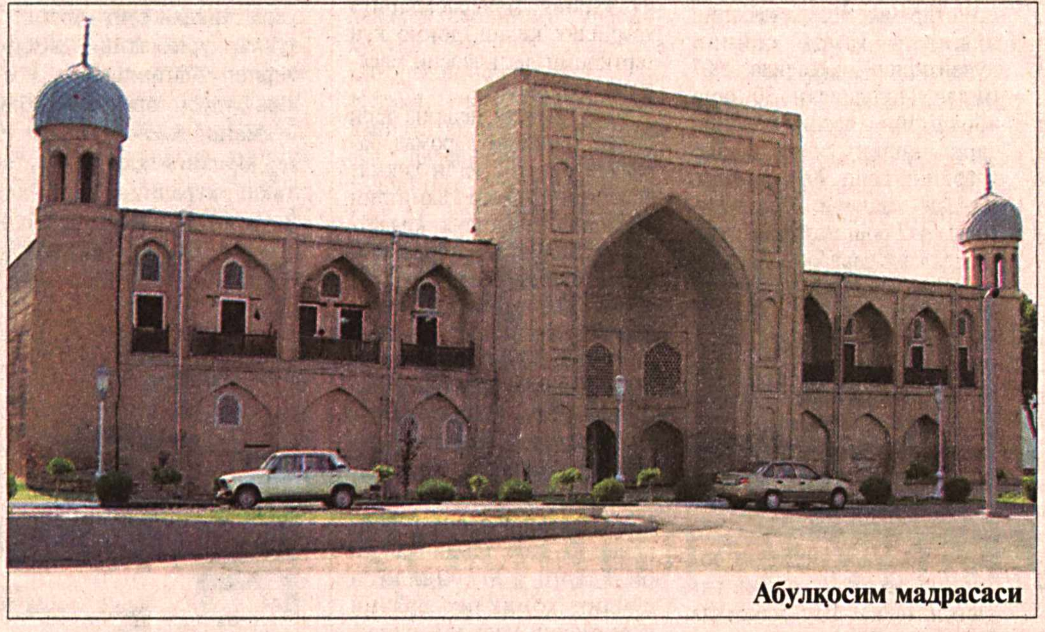

Абулқосим мадрасаси

Абулқосим мадрасаси фақат меъморий ёдгорлик бўлмай, тарихий ва маданий жиҳатдан ҳам аҳамиятлидир. Бу ерда 1914-1917 йилларда ўзбек романчилиги мактабининг асосчиси Абдулла Қодирий, ўзбек маърифатпарварлари Мунавварқори Абдурашидхонов, Ғулом Зафарий ва Абдурауф Фитрат маълум вақт таҳсил олган.

1919 йили барча диний ташкилотлар қаторида бу мадраса ҳам ёпиб қўйилган. 10 йил бўш ётган бинога 1929 йили Россиянинг Самара вилоятидан 70 та оила кўчириб келтирилади. 1974 йили бинога Тошкент қўғирчоқ фабрикасининг филиали жойлаштирилади. Натижада бино гоҳ оилаларга, гоҳ фабрика цехларига мослаштирилиб, ўз қиёфасини бутунлай йўқотади.

Мустақилликка эришганимиздан сўнг Юртбошимиз ташаббуси ва саъй-ҳаракатлари билан миллий қадриятларимизга, айниқса, тарихий обидаларни тиклашга жуда катта эътибор қаратилди. Масалан, биргина биз юқорида тилга олган Абулқосим мадрасасида кенг кўламли таъмирлаш ишлари олиб борилди. Мадраса атрофида Истиқлол саройи, Наврўз ресторани, Ўзбекистон Миллий боғи, Алишер Навоий ҳайкали, Наврўз тантаналар мажмуаси, Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг муҳташам биноси, катта-кичик фавворалар туркуми барпо этилди.

Бир вақтлар хароб аҳволга келиб қолган Кўкалдош мадрасасини бугун кўрган кишининг кўзи яйрайди. Мадраса бутунлай қайтадан таъмирланиб, Тошкентимизнинг энг обод тарихий обидаларидан бирига айланган. Умуман, мамлакатимизда истиқлолга қадар сақланиб қолган барча тарихий обидалар, мадраса-ю масжидлар ўзининг асл қиёфасига келтирилди. Бу мустақиллик берган энг катта имконият бўлди. Зеро, мамлакатимиз раҳбари таъкидлаганидек, ўтмишини унутган халқнинг келажаги йўқдир.

Абдулазиз МУҲАММАДКАРИМОВ,
тарихчи.

“Mahalla” меҳмони

Ахбор ИМОМХЎЖАЕВ:

КАТТА ФУТБОЛГА ЙЎЛ

маҳалладан бошланади

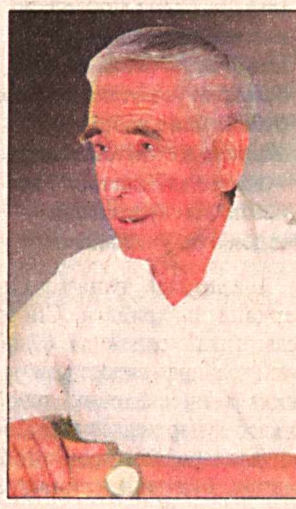

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси, футбол бўйича республика тоифасидаги ҳакам Ахбор Имомхўжаев узоқ йиллар футбол шарҳловчиси, ҳакам, жамоа бошлиғи сифатида фаолият кўрсатган. Кейинги йилларда журналистика соҳасида ҳам самарали ижод қилмоқда. Шу кунгача унинг "Футбол – қувончим, дардим, фахрим", "Мафтунингман футбол", "Ўзбегимнинг Миржалоли" номли китоблари чоп этилди. Ҳозир нафақада бўлса-да, қўллаб футбол турнирларини ташкил этиш ва ўтказишда фаол қатнашиб келяпти. Ахбор ака билан суҳбатимизни шу кунларда республикамиз маҳаллалари жамоалари ўртасида ўтказилаётган "Футболимиз келажаги" турнири ҳақидаги фикрларини билишдан бошладик.

— Бу турнирни ҳар йили катта қизиқиш билан кузатаман, — дейди Ахбор ака. — Чунки қишлоқларда, маҳаллаларда қўплаб истеъдодли болалар бор. Уларни излаш, топиш лозим. "Футболимиз келажаги" турнири эса шу истеъдодларни кашф этишдек улкан вазифани бажармоқда.

Масаланинг яна бир томони бор. Бу турнирни, аввало, мамлакатимиз футбол жамоалари, спорт мактаблари мураббийлари мунтазам кузатиб боришлари лозим. Маҳоратли футболчи кашф этилгани билан улар жамоага жалб этилмаса, тарбияланмаса, қилинаётган ишнинг самараси бўлмайди. Турнир "Футболимиз келажаги" деб номланган экан, у ҳақиқатан ҳам, футболимиз келажагига хизмат қилсин. Юртимизнинг чекка-чекка қишлоқларида, маҳаллаларида тўп тепиб юрган ёш, истеъдодли футболчилар спорт мактабларига, жамоалар ўринбосарлари сафига жалб этилиб, тарбияланса, фойдадан холи бўлмасди.

Эътибор берган бўлсангиз, Бразилиянинг энг истеъдодли, бугун дунёга машҳур футболчиларининг кўпчилиги кўчада тўп тепиб катта бўлган футболчилардир. Улар ҳеч қандай футбол мактабларини тугатмаган. Гап шундаки, бразилиялик мураббийлар кўча жамоалари ўйинларини ҳам кузатишга вақт топа олади. Бразилиядан истеъдодларни излашади.

Яқинда бир гуруҳ футбол фидойилари билан Жиззах вилоятининг Бахмал туманида бўлдик. У ерда врач ва журналист Ўктам Мурод Муҳаммад ташаббуси билан "Мустақиллигимизни шарафлаб" деб номланган футбол турнири ўтказилди. Турнирда Бахмал туманидан бешта, Булунғур туманидан учта жамоа қатнашди. Финал ўйинига мен ҳакамлик қилдим. Гап турнирда ким ғолиб чиққанида эмас, лекин бир футбол мухлиси сифатида шу жамоаларда анчагина истеъдодли футболчилар борлигини кўрдим. Айримларининг маҳорати ҳатто олий лигамиз жамоаларида ўйнаётган футболчиларникидан асло қолишмайди. Лекин бизнинг футбол селекционерларимиз уларни излашга ётган йўқ. Фақат футбол мактабларига ёпишиб олишган. Демократиянинг "Футболимиз келажаги" каби турнирлар, энг аввало, мураббийлар диққат марказида бўлиши керак.

— **Ахбор ака, бугунги футболчиларимизнинг ўйини, маҳорати ҳақида қандай фикрдасиз?**

— Миллий терма жамоамиз жаҳон чемпионатининг саралаш ўйинларида мағлубиятга учрагандан сўнг мухлисларда қандайдир тушкунлик кайфияти пайдо бўлди, миллионлар ўйинидан уларнинг кўнгли бироз совуди, менинг назаримда. Ва бу — табиий. Чунки жаҳон чемпионати финал босқичи йўлланмасини қўлга киритиш учун бу гал имкониятларимиз ҳар қачонгидан ҳам юқори эди. Афсуски, ниятларимиз амалга ошмади.

Баҳрайнликларнинг ўйинини кузатган бўлсангиз, футболчилар гўё охирги марта майдонга тушаётгандек жонини жабборга бериб ўйнашди. Буни ҳақиқий ўйин, деса бўлади. Назаримда, бизнинг ўйинчиларимизга худди шу омил етишмади. Шундай экан, футболимизнинг бугунги аҳволидан қониқишга ҳали эрта. Тўғри, кучли жамоаларимиз бор. "Бунёдкор" ва "Пахтакор" Осиёнинг энг зўр жамоаларидан. Лекин мамлакат футболининг савиясини кўпроқ миллий терма жамоа кўрсаткичларига қараб белгилаш лозим.

Рухсат берсангиз, шу ўринда миллий чемпионатимиз ҳақида ҳам икки оғиз тўхталиб ўтсам. Юқорида таъкидлаганимдек, "Пахтакор" ва "Бунёдкор" бошқа жамоаларимизга қараганда анча юқори савияда ўйин кўрсатяпти. Тўғрироғи, бошқа клубларимиз ушбу икки жамоага етарлича рақобат кўрсата олишмаяпти. Бу эса чемпионатдаги кескинликни камайтиряпти. Шундай экан, менинг назаримда, олий лигада камида 8 та тенг жамоа бўлиши керак. Шунда футболимиз савияси бугунгидан ҳам юқори бўлади, деб ўйлайман.

Жамоаларга таклиф қилинаётган легионерлар масаласини ҳам ўйлаб кўриш лозим. Агар хорижлик ўйинчи бизнинг футболчиларимиздан яхши ўйин кўрсата олса, майли, ўйнасин. Лекин ўртача ўйин кўрсатадиган футболчилар ўзимизда ҳам етарли-ку. Нима учун ўртача савиядаги ўйинчиларга жамоа пул сарфлаши керак.

Яна бир гап. Энг яхши ўйинчиларимизни, ҳакамларимизни, мураббийларимизни ҳеч иккиланмасдан Европанинг футбол ривожланган мамлакатларига тажриба ўрганишга жўнатишимиз керак. Қолаверса, томошабинларни стадионга жалб қилиш масаласини ҳам ўйлаб кўрадиган вақт етди. Эсингизда бўлса, бир пайтлар томошабинларни футболга жалб этиш учун шоулар уюштирилар, турли лотереялар ўйналарди. Нега шу тажрибалардан бугун фойдаланиш мумкин эмас. Ахир, футбол, аввало, томошабин учун-ку. Бундан ташқари, мухлисга тўла стадионда ўтган ўйин билан бўш стадионда ўтган ўйиннинг савиясида осмон билан ерча фарқ бўлади.

— **Ахбор ака, нима учун сиз айнан спорт шарҳловчиси касбини танлагансиз?**

— Болалигим Шайхонтоҳур туманининг "Катта боғ" маҳалласида ўтган. Ўша пайтларда, яъни ўтган асрнинг 40—50 йилларида маҳаллаларда спорт майдончалари у ёқда турсин, машқ қилишга тузукроқ жой ҳам йўқ эди. Бизнинг маҳалламиздаги Қундуз бек кўчаси охирида машиналар тўхтайдиган кичкина майдонча бўларди. Биз — болалар шу ерда тўп тепиб, волейбол ўйнардик. Майдон футбол ўйнашга торлик қиларди. Бир куни маҳалламиз оқсоқоли Шоислом акага учрашиб, шу ерда маҳалла болалари учун спорт майдончаси қурсак, деган таклифни билдирдим. Шоислом акага бу таклиф маъқул бўлди. Шундан сўнг маҳалламиз оқсоқоли туман раҳбарларига расмий хат билан чиқди. Хуллас, рухсат олинди, ҳашар йўли билан майдончага чим ётқизилди. Пул йиғиб волейбол тўри сотиб олдик. Кейинчалик бу майдонча нафақат бизнинг маҳалламиз, балки қўшни маҳаллалар аҳолисининг ҳам севимли масканига айланди. Бу ерда аввал ёш гуруҳлари ўйнаб, кейинчалик маҳаллалар ўртасида мусобақалар уюштирилди. Энг қизиғи, майдончага фақат ёшлар эмас, катта ёшдаги одамлар, артистлар, ўқитувчилар, ёзувчилар ҳам волейбол ўйнагани келарди. Ҳафтанинг ҳар чоршанба ва шанба кунлари волейбол куни, деб эълон қилинганди. Балки спортга, шарҳловчиликка ҳавас ўша пайтларда уйғонгандир. Ахир, шу майдончани ташкил этишда ташаббускорлик қилган эдим-да.

— **Ҳозирги маҳаллаларимиздаги спорт майдончаларини кўриб ўша йиллар бот-бот эсингизга тушса керак.**

— Албатта. Сиз билан суҳбатлашишга келиш турфиб, "Камолон" маҳалласида бўлдим. Маҳалла гузари яқинидаги спорт майдончасини кўриб, тўғриси, роса ҳавасим келди. Жуда чиройли стадион қурилибди. Истиқлолга эришганимиздан сўнг мамлакатимизда минглаб спорт иншоотлари барпо этилди. Энг чекка қишлоқларда ҳам ҳатто теннис майдончалари барпо этилди. Лекин шаҳримиздаги айрим маҳаллаларда спорт майдончалари йўқ. Масалан, мен яшайдиган "Тахтапул" маҳалласи аҳолиси зич. Маҳалламиз оқсоқоли Сурьат ака жуда жонкуяр инсон, спорт фидойиси. Шу кунларда маҳалла ҳудудидан жой топиб, стадион қуриш ташвиши билан юрибди. Ҳамма маҳаллаларда шундай жонкуярлар бўлиши керак.

Тўғрисини айтганда, бугунги ёшларга ҳавасим келади. Уларнинг ютуқларини кўриб қувонаман. Чунки мустақиллик туфайли уларнинг спорт билан шуғулланишлари учун барча шароит яратилди. Бу кунларнинг қадрига етишимиз керак.

— **Самимий суҳбатингиз учун раҳмат.**

Б.УММАТОВ
суҳбатлашди.

Назм гулшани

ЖАННАТМАКОН ГУЛ БОҒЛАРДА ЯШАЙМАН

Қаро кўзлар қароғида яшайман,
Атиргулнинг япроғида яшайман,
Ўзбек деган шу миллатга ярашиб,
Ўз бегимнинг ардоғида яшайман.

Киндик қоним тўкилган юрт жаннатим,
Шу тупроққа синггусидир меҳнатим,
Юксакларга кўтариб юрт шуҳратин,
Жаннатмакон гул боғларда яшайман.

Шу ватану шу юрт учун туғилдим,
Пештоқига садоқатдан туғ илдим,
Фақат ёлғиз Яратганга сиғиндим,
Мен Аллоҳнинг паноҳида яшайман.

Юртим чексиз, йўқдир унинг адоғи,
Ўпай деҳқон халқимнинг қўл қадоғин.
Ҳилпиратиб Ўзбекистон байроғин,
Муқаддас юрт тупроғида яшайман.

ОНАЛАР АЛЛАСИ

Белларида тўлғонар соч толалари,
Вужудимни зир титратар нолалари.
Эшитибоқ ухлаб қолар болалари,
Алла айтса ўзбегимнинг оналари.

Юракларга меҳр кирар, нур киради,
Оҳангидан кўнгилга сурур киради.
Тинглаганда чексиз бир ғурур киради.
Алла айтса ўзбегимнинг оналари.

Юртимизга оқшом чўккан паллалари,
Жарангласин майли ҳофиз яллалари.
Овутолмай қийналганда гўдакларни,
Аллаласин оналарнинг аллалари.

Назира БОЙМУРОДОВА

* * *

УМР

Оқар сув мисоли ўтар бу умр,
Бир зумга тўхташни истамас асло.
Чархпалак мисоли айланган замин,
Баҳорларинг сенинг мангу мусаффо.

Заррача бахт билан гўзалдир ҳаёт,
Толеинг кулса гар, гуллар бахтинг ҳам.
Тақдирда борига қаноат билан,
Шукрона айтса ким энг бахтли одам.

ТУЙҒУ

Юрагимда ажиб бир ҳис яшайди,
Уни қандай аташни била олмайман.
Гоҳ сокин, гоҳида гулгун яшнайди.
Ҳайратдан ўзимга кела олмайман.

Тушунмам қандайин туйғу экан бу,
Юрагим куйларга тўлиб-тошади.
Меҳрми, муҳаббат-билмадим аммо,
Бу туйғу умримга умр қўшади.

Сайёра НОРАЛИЕВА,
Жарқўрғон туманидаги
11-мактаб ўқувчиси.

Болалар спорти

ЁШ ПОЛВОНЛАР БЕЛЛАШДИ

Бугунги кунда жаҳонда довруқ қозонаётган ўзбек курашини янада ривожлантириш, ёш авлоднинг иродали, бардам-бақувват бўлиб камол топишига шароит яратиш, уларни ёзги дам олиш кунларида спорт мусобақаларига чорлаш, вояга етмаганлар орасидан ёш полвонларни излаб топиш мақсадида Ўзбекистон “Маҳалла” хайрия жамғармаси республика бошқаруви ва бир қатор ташкилотлар ҳамкорлигида “2009-2010 йиллар мобайнида кураш бўйича “Маҳалламиз паҳлавонлари” республика турнири мусобақаларини ўтказиш тўғрисида”ги қўшма қарор қабул қилинган эди.

Айни кунларда бу қарорга асосан, маҳаллалараро ўтказилган биринчи босқич кураш мусобақалари якунланди. Мазкур мусобақа 4 та вазн тоифасида 4790 та маҳаллада бўлиб ўтди. Унда барча маҳалла ёшлари фаол иштирок этиб, куч ва маҳоратларини намойиш қилишди.

Хусусан, Тошкент шаҳрининг Миробод туманидаги маҳаллалар ўртасида ташкил этилган кураш мусобақаларида 1-ўринни “Қўйлиқота”, 2-ўринни “Парвона” ва 3-ўринни “Файзиобод” маҳаллалари вакиллари қўлга киритиб, туман босқичига йўлланма олдилар.

— Спорт инсонни яхшиликка, эзгуликка чорлайди, — дейди “Маҳалла” жамғармасининг Миробод тумани бўлинмаси раиси Фарҳод Ирмуҳамедов. — Бундай спорт мусобақаларнинг ташкил этилиши маҳаллаларда соғлом муҳитни қарор топтиришга, ёшларда спортга бўлган қизиқишни янада оширишга хизмат қилади.

— Устозимнинг кўмагида мусобақага жиддий тайёргарлик кўрдим, — дейди мусобақанинг туман босқичида биринчи ўринни қўлга киритган “Қўйлиқота” маҳалласи вакили Ойбек Иззатов. — Ҳаракатларим бесамар кетмади. Албатта, бунда ота-онам, устозларим ҳамда маҳалла фаолларининг алоҳида хизмати бор. Келгусида миллий кураш билан мунтазам шуғулланиб, янада юксак марраларни забт этишим учун бор куч-ғайратимни ишга соламан. Шу билан бирга, юртимиз номини дунёга танитишни орзу қиламан.

Келажагимиз эгалари бўлган бундай ёшлардаги шижоатни, жасоратни кўриб фахрланамиз. Ахир, бу куч-ғайрат, шижоат йирик мусобақаларда мамлакатимиз шарафини, мавқеини кўтаришда муҳим омил бўлиши шубҳасиз.

Айни пайтда ғолиблар туман ва шаҳар биринчилиги учун бўлиб ўтадиган иккинчи босқич беллашувларига тайёргарлик кўришмоқда. Эслатиб ўтамиз, мусобақанинг учинчи босқичи Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида 5 августдан 20 августгача, тўртинчи босқич — республика биринчилиги сентябрь ойида Тошкент шаҳрида ўтказилиши кўзда тутилган.

Раҳим ШЕРҚУЛОВ,
“Mahalla” мухбири.

Табиат неъмати

РАВОЧ – ШИФОБАХШ ЎСИМЛИК

Тоғ ёнбағирларида, тошлоқ ерларда ўсадиган равоч шифобахш хусусиятларга эга. Баҳор фаслида униб чиқадиган бу ўсимлик кишига бардамлик, куч-қувват бахш этади.

Ўсимликлар кимёси институти илмий лабораторияси олимларининг изланишлари натижасида равочнинг таркибида галат кислотаси, тетрарин, реасмин, хризофанеин, гулида эса рутен моддалари мавжудлиги аниқланган.

Буюк табиб Абу Али ибн Синонинг «Тиб қонунлари» китобида қайд этилишича, қиш кунлари сутга солиб қайнатилган (ёзда қуритиб қўйилган) равоч истеъмол қилинса, ичак яллиғланиши, юрак, меъда, буйрак, астма ва қовуқ хасталикларини бартараф этаркан. Шунингдек, равоч ўсмир болаларнинг тишларини мустаҳкамловчи восита ҳамдир. Равоч, помидор, бодринг ва саримсоқ пиёздан тайёрланган салат иштаҳани очиши билан бирга, организмни микроблардан тозалаб, ошқозон-ичак фаолиятини яхшилайди.

Турсунхўжа АЗЛАРХОНОВ

Халқ табобати

Зулук чувалчанглар турига мансуб бўлиб, унинг 600 дан ортиқ тури бор. Тиббиётда қўлланиладиган зулукларнинг узунлиги ўзгариб туради. Улар ўз вазнларидан бир неча баробар ортиқ қон сўриш хусусиятига эга. Тахминан 1,5-2 грамм оғирликдаги зулук 10-15 грамм миқдорида қон сўриши мумкин.

ЗУЛУКНИНГ ХОСИЯТИ

Зулук ўткир ва майда тишлари билан бир лаҳзада терини кесади ва жароҳатлаган жойига оғриқсизлантирувчи модда пуркайди. Шу сабабли, баъзан зулук чаққанини бемор сезмай қолиши ҳам мумкин. Муҳими, қон сўрадиган зулук фақат дорихоналарда сақланган бўлиши керак. Ҳар бир соғлом зулук 30 дақиқадан 1 соатгача қон сўради, тўйгач ўзи тушиб кетади.

Бу жониворлар икки жинсли ҳисобланиб, вазиятга қараб жинсини ўзгартира олади. Уларнинг ҳар биридан 20 та зулукчалар пайдо бўлади. Украина, Молдова, Грузия, Озарбойжон мамлакатлари ҳамда Россиянинг Краснодар ўлкаларида тиббий зулуклар, асосан, лабораторияларда кўпайтирилади.

Манбаларда кўрсатилишича, Абу Али ибн Сино ҳам беморларни зулук билан даволашга катта эътибор берган. Ҳозирги замон тиббиётида зулук билан хафақон (гипертония), миокард инфарктини, юрак-қонтомир касалликларини даволашда, шунингдек, жигар ҳалқопланиши, ўткир нефритда (буйракнинг яллиғланиши), тери касалликларини енгиллаштиришда фойдаланилади. Зулук бемордаги ҳаром қонларни сўриб олиб, иммунитетни яхшилайди.

Маннон НАБИЕВ,
доришунос олим.

Mahalla
ҳафталик газета
Муассис: Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши ва «Маҳалла» жамғармаси Республика бошқаруви

Бош муҳаррир
Бахтиёр АБДУСАТТОРОВ
Телефонлар: 236-53-93 236-53-75, 236-57-62 Факс: — 233-44-25

Ўзбекистон Республикаси Матбуот ва ахборот агентлигида 2006 йил 6 декабрда **0019** рақами билан рўйхатга олинган.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди, офсет усулида босилди. Формати — А-2, 2 босма тобоқ.

Навбатчи: **Ўктам Худойқулов**
Мусаҳҳиҳ: **Аброр Ярматов**
Саҳифаловчи: **Фаррух Расулов**

Таҳририят манзили: **Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси 32-уй**
Индекс: **100083**

"Ўзбекистон" НМИУ босмахонасида чоп этилди.
Корхона манзили: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси 30-уй
Нашр кўрсаткичи: 148

Топширилди — 23.30 13610 нусхада чоп этилди. Буюртма J-7707